

4. Стратегические направления реформирования системы образования.

**К.п.н., доцент Чирва А. С.**

*Сумський національний аграрний університет, Україна*

***Тенденції інтернаціоналізації вищої освіти  
(на прикладі китайських університетів)***

Останніми роками, завдяки тиску глобалізації, інтернаціоналізація освіти стала основним стратегічним напрямком розвитку багатьох країн світу. Культурні особливості розвитку інтернаціоналізації вищої освіти стають об'єктом наукового пошуку дослідників різних країн та потребують глибокого вивчення для повного розуміння її впливу на економічний розвиток країни. Науковці світу вивчають різні аспекти інтернаціоналізації вищої освіти: основні характеристики інтернаціоналізації та її стратегій; особливості викладання іноземних мов у процесі інтернаціоналізації змісту освіти; роль урядів; підходи до реорганізації змісту університетської освіти в цілому, курсу навчання або окремих дисциплін та ін.

Основними тенденціями інтернаціоналізації в університетах є: направлення своїх студентів на навчання за кордон та набір іноземних студентів для здобування освіти на місцях; направлення своїх викладачів для стажування за кордоном та запрошення лекторів і науковців з провідних західних університетів; організація і відвідування міжнародних конференцій; інтернаціональне науково-дослідницьке співробітництво; транснаціональна освіта; міжнародне науково-технологічне співробітництво.

Одним із видів академічного обміну є проведення і відвідування міжнародних академічних конференцій. Міжнаціональні академічні обміни набули форми між-університетських комунікацій із залученням різних країн. Завдяки політиці відкритості, інтернаціональне науково-дослідницьке співробітництво відіграє значну роль у розвитку наукових досліджень, які зазвичай поділяють на 3 категорії: індивідуальне співробітництво, яке означає

співробітництво між окремими дослідниками з різних країн, проектне співробітництво, яке означає співпрацю між двома сторонами, об'єднаними навколо одного спільного проекту, та організаційне (заклад-заклад) партнерство, яке стосується того факту, що університети, із власними характеристиками та стратегіями розвитку, створюють можливості пошуку міжнародного співробітництва.

Одна з основних форм інтернаціоналізації вищої освіти розвинених західних країн - транснаціональна освіта, стала новою формою міжнародного співробітництва та обмінів у вищій освіті найбільшої країни світу за кількістю населення - Китаї. Так, наприклад, всередині 1980х Китайські університети Ренмін і Фудан заснували Китайсько-Американські навчальні класи з економіки та юрисдикції; університет фінансів та економіки Тіанжин (Китай) та Міський університет Оклахоми (США) спільно вели клас MBA; університети Нанжінг (Китай) та Джонс Хопкінс (США) спільно заснували Китайсько-Американський Центр Культурних наук. Пізніше, на початку 1990х все більше Китайсько-іноземних освітніх закладів з'явилися на території Китаю. З метою посилення контролю над такою практикою китайський уряд видав постанову (Interim Provisions for Chinese-Foreign Cooperation in Running Schools), у якій транснаціональній освіті надано великої важливості як основній формі інтернаціоналізації Китайської освіти. За сприяння та підтримки центральних урядів транснаціональні школи швидко розвивалися і їх кількість зростала. Китай має іноземних партнерів з більше ніж 20 розвинених країн чи регіонів Америки, Австралії, Японії чи Канади.

На сьогодні уряди країн налагоджують наукове та технологічне співробітництво та обміни між власними університетами та закладами, підприємствами і урядами інших країн, транснаціональними компаніями та дослідницькими інституціями, а також міжнародними організаціями.

Іноземні інститути вищої освіти є основною стороною співробітництва з китайськими університетами як в Бейжингу, Шанхаї чи західній частині країни. Серед них такі заклади зі світовим визнанням як Гарвардський університет,

Стенфордський, Кембридж, Кіото, Московський державний університет та ін. Таке співробітництво набуває різних форм. Так, однією з форм є програми наукового та технологічного співробітництва, яке здійснюється через організацію лабораторій та дослідницьких центрів. Наприклад, університетом Фудан засновано кілька дослідницьких центрів у конкретних галузях таких як Дослідницький центр біологічного розвитку (сумісно з університетом Яле (Yale)). Іншою формою є створення альянсів і мереж співробітництва. Прикладом є так званий план “10+10”, розташований в США. Він передбачає співробітництво 10 китайських та 10 каліфорнійських університетів та більше 40 дослідницьких інституцій сумісно заснованих Китаєм і Канадою. Співробітництво китайських закладів вищої освіти з інтернаціональними підприємствами є іншою формою інтернаціоналізації Китайської вищої освіти і науки. Так у 2007 році, загалом 115 транснаціональних компаній з 14 країн співпрацювали з 52 китайськими університетами на умовах створення 277 спільних інституцій.

Міжурядові організації відіграють також важливу роль у забезпеченні участі китайських університетів у міжнародній науці, міжнародному технологічному співробітництві та обмінах. Це актуалізується двостороннім та багатостороннім міжнародним співробітництвом у науці та технологіях, організованим через дипломатичну діяльність урядів, яка відображається у формі угод та меморандумів. Нагальною потребою залишається моніторинг успішності ІВО та створення системи вимірювання ефективності інтернаціоналізації вищої освіти.

### **СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:**

1. Xi, Y., Guo, J., & Li, H. Study on the Characteristics and strategies of the Internationalization of Chinese Universities Beijing / Y. Xi, J. Guo, & H. Li. // - People's Publishing House of China. – 2010, pp.115-117.

2. Xue, L., Su, J., & He, J. The strategy of Chinese Universities in International Science and Technology Cooperation and Exchanges / L. Xue, J. Su & J. He // Beijing: People's Publishing House of China. – 2007, pp. 167-179